



การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทด้านความหมายของ คำขึ้นทขยายกริยา “也” ในภาษาจีนและ “อย่าง” ในภาษาไทย

A Comparative Study of the Semantic Role of the Chinese Adverbial Marker “也” and the Thai Adverbial Marker “อย่าง”

สุพิชญา อำคิด^{1*} และชัยรัตน์ กิ่งแก้ว²

Supidchaya Amkid^{3*} and Chairat Kingkaew⁴

(Received: 19 September 2024; Revised: 7 January 2025; Accepted: 14 January 2025)

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นทขยายกริยา “也” ในภาษาจีนและ “อย่าง” ในภาษาไทย ประเภทของงานวิจัยคือ งานวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการศึกษา คือ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนและภาษาไทยจากแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการตั้งประเด็นการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์และเปรียบเทียบบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นทขยายกริยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ รูปประโยคที่มี “也” และ “อย่าง” ที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลจากวรรณกรรมจีนสมัยใหม่และคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ TNC: THAI NATIONAL CORPUS (Third Edition) ในพระราชบัญญัติกรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาฯ สยามบรมราชกุมารี ผลการศึกษาพบว่า 1) “也” และ “อย่าง” สามารถประกอบกับคำหรือกลุ่มคำที่บอกอาการหรือลักษณะเพื่อทำหน้าที่ขยายกริยาได้เหมือนกัน แต่ “也” ยังสามารถประกอบกับคำหรือกลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นคำนามได้ด้วย สาเหตุเนื่องมาจากระดับการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของ “也” สูงกว่า 2) บทบาทของ “也” และ “อย่าง” สัมพันธ์กับความถูกต้องของประโยค แต่ประโยคที่ผิดเนื่องจากทั้งสองคำไม่ปรากฏนั้น มีปัจจัยเบื้องหลังแตกต่างกัน เช่น ในภาษาจีน หากบทขยายกริยาที่ละ “也” ไม่สามารถทำความเข้าใจเป็นบทขยายกริยาหรือส่วนหนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียงได้ ประโยคก็จะไม่ถูกต้อง ส่วนในภาษาไทย หากบทขยายกริยาที่ละ “อย่าง” ไม่สามารถทำความเข้าใจเป็นบทขยายกริยา ส่วนหนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียงหรือบทกรรมได้ ประโยคก็จะไม่ถูกต้อง 3) บทบาทของ “也” และ “อย่าง” สัมพันธ์กับการทำความเข้าใจความหมายของประโยค แต่ความหมายของประโยคที่สื่อออกมาหากทั้งสองคำไม่ปรากฏนั้นแตกต่างกัน เช่น ในภาษาจีน บทขยายกริยาที่ละ “也” อาจสามารถทำความเข้าใจ

^{1*} ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ดร. อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

^{3*} Dr., Lecturer, Department of Chinese, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

⁴ Dr., Special Lecturer, College of Chinese Studies, Huachiew Chalermprakiet University

* Corresponding author, E-mail: supidchaya0211@gmail.com



เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียงได้ ส่วนในภาษาไทย บทขยายกริยาที่ละ “อย่าง” อาจสามารถทำความเข้าใจเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียง บทกรรม บทขยายกรรม หรือแม้กระทั่งประโยค

คำสำคัญ: 地, อย่าง, บทขยายกริยา, ไวยากรณ์เปรียบเทียบจีน-ไทย, บทบาทด้านความหมาย

Abstract

This research aims to compare the semantic roles of the Chinese adverbial marker “地” and the Thai adverbial marker “อย่าง” through a qualitative study. The research involved surveying Chinese and Thai sentences from selected sources as a basis for analysis and comparison of the two markers. The sample included modern Chinese literature and the Thai National Corpus (Third Edition) under the patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn. The findings revealed three key points. Firstly, both “地” and “อย่าง” could combine with words or word groups that expressed manner or characteristics to function as adverbial markers. However, “地” could also combine with words or word groups that resemble nouns, a feature not seen with “อย่าง,” due to “地” having a higher degree of grammaticalization. Second, the roles of both markers are tied to sentence correctness, but the reasons behind incorrect sentences caused by their omission differ. For example, in Chinese, if the adverbial modifier omits “地,” it cannot be understood as the adverbial modifier or part of the serial verb construction, resulting in an ungrammatical sentence. In Thai, if the adverbial modifier omits “อย่าง,” it cannot be interpreted as the adverbial modifier, part of the serial verb construction, or object, which also leads to an incorrect sentence. Thirdly, the roles of “地” and “อย่าง” influence sentence comprehension, but their omission impacts meaning differently. For instance, in Chinese, even without “地,” the adverbial modifier may still be interpreted as a part of the serial verb construction. In contrast, in Thai, the omission of “อย่าง” allows for multiple interpretations, such as being a part of the serial verb construction, object, modifier of object, or even affecting the overall sentence meaning.

Keywords: 地, อย่าง, Adverbials, Chinese-Thai grammar comparison, Semantic role

บทนำ

ในงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบทขยายกริยาภาษาจีนและภาษาไทย เช่น Jiang (2008), Yan (2009), Shu (2010), Deng (2012), He (2019) ล้วนมีความเห็นว่า ทั้ง “地” และ “อย่าง” ต่างเป็นคำที่ได้ชื่อว่า “คำชี้บทขยายกริยา” (状语标记 หรือ 状语标志词) บทบาทของคำชี้บทขยายกริยาที่เห็นได้ชัด คือ ช่วยทำให้ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำหรือกลุ่มคำที่วางชิดกับ “地” หรือ “อย่าง” ทั้งข้างหน้าและข้างหลังนั้นชัดเจน ได้แก่ ข้างหนึ่งคือกริยา อีกข้างหนึ่งคือบทขยายกริยา โดยบทขยายกริยาที่ปรากฏร่วมกับ “地” และบทขยายกริยาที่ปรากฏร่วมกับ “อย่าง” ใช้เพื่อบอกความหมาย

หลักเหมือนกัน คือ วิธีการ สภาพหรือลักษณะที่เกิดควบคู่กับการกระทำ และแฝงความหมายเชิงพรรณนา เช่น 慢慢地走 - เดินอย่างช้า ๆ ซึ่งแตกต่างจากบทขยายกริยาที่แสดงความหมายจำกัด เช่น 在这儿等 - รอที่นี่ (บทขยายกริยาบอกสถานที่) 明天去 - ไปพรุ่งนี้ (บทขยายกริยาบอกเวลา) บทขยายกริยาเหล่านี้ไม่แฝงความหมายเชิงพรรณนา จึงไม่จำเป็นต้องปรากฏร่วมกับ “地” หรือ “อย่าง”

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า หลักการใช้หรือการเติม “地” และ “อย่าง” เกี่ยวข้องกับบทบาท 3 ด้านหลัก ได้แก่ วากยสัมพันธ์ ความหมายและการใช้ (句法、语义以及语用) อีกทั้งการปรากฏหรือไม่ปรากฏของคำขึ้นบทขยายกริยานั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยกำหนดเพียงปัจจัยเดียว แต่เป็นการแสดงบทบาทร่วมกันมากกว่าหนึ่งด้าน ซึ่งบทบาทแต่ละด้านอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละประโยค⁵ โดยงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาหลักการใช้หรือการเติมคำขึ้นบทขยายกริยาของภาษาใดภาษาหนึ่ง มีเพียงส่วนน้อยที่ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบทบาทของ “地” และ “อย่าง” อาทิ Deng (2012) ยกตัวอย่างประโยคภาษาจีน “慢慢(地)走” และภาษาไทย “เดิน (อย่าง) ช้า ๆ” ซึ่งให้เห็นบทบาทด้านการใช้ของทั้งสองคำว่ามีส่วนช่วยเน้นบทขยายกริยาในประโยค

ในการศึกษาคำนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาเฉพาะบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นบทขยายกริยา “地” และ “อย่าง” กล่าวคือ เมื่อพิจารณาการปรากฏของคำขึ้นบทขยายกริยาแล้ว พบว่า ทั้งสองคำมีความสำคัญต่อความถูกต้องของประโยคและการทำความเข้าใจความหมายของประโยค แสดงให้เห็นถึงความโดดเด่นของบทบาทด้านความหมายมากกว่าบทบาทด้านวากยสัมพันธ์และบทบาทด้านการใช้ ผู้วิจัยจึงจะเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์บทบาทด้านความหมายที่เหมือนกันและแตกต่างกันของ “地” และ “อย่าง” ประโยชน์ของการวิจัยคือ ในทางทฤษฎี การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาต่อยอดจากผลการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และได้รับความรู้ที่ลึกซึ้งขึ้นในประเด็นที่มองเพียงผิวเผินแล้ว สรุปอย่างง่ายว่า “地” และ “อย่าง” เป็นคำเทียบเคียงกัน แม้จะเป็นเพียงการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทเฉพาะด้าน แต่ก็ได้ขยายผลองค์ความรู้เดิมให้ละเอียดมากยิ่งขึ้น ในทางปฏิบัติ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนไวยากรณ์จีนหรือไวยากรณ์ไทย เช่น การอธิบายหลักการใช้ “地” ให้แก่ผู้เรียนชาวไทย หรือการอธิบายหลักการใช้ “อย่าง” ให้แก่ผู้เรียนชาวจีน โดยเฉพาะการชี้ให้เห็นความสำคัญว่าคำขึ้นบทขยายกริยาทั้งสองคำมีบทบาทด้านความหมายอย่างไร

⁵ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างประโยคภาษาจีน “他慢慢地走” กับประโยคภาษาไทย “เขาเดินอย่างช้า ๆ” ในที่นี้ บทบาทที่โดดเด่นของคำขึ้นบทขยายกริยา “地” และ “อย่าง” เหมือนกัน คือ ด้านการใช้ กล่าวคือ เพื่อการเน้นบทขยายกริยา ส่วนบทบาทด้านวากยสัมพันธ์และบทบาทด้านความหมายนั้นไม่โดดเด่นเท่า เนื่องจากในด้านวากยสัมพันธ์ ตำแหน่งของบทขยายกริยานั้นเป็นไปตามระบบไวยากรณ์ของทั้งสองภาษาอยู่แล้ว ความจำเป็นในการใช้คำขึ้นบทขยายกริยาจะไม่สูงเท่ากรณีที่บทขยายกริยาอยู่ในตำแหน่งอื่นของประโยค ในด้านความหมาย ทั้ง “慢慢” และ “ช้า ๆ” ต่างก็สามารถสร้างความสัมพันธ์ทางความหมายกับกริยาหลักได้โดยไม่ต้องอาศัยคำขึ้นบทขยายกริยา ดังนั้นความจำเป็นในการใช้คำขึ้นบทขยายกริยาจึงไม่สูงเช่นกัน



แนวคิด ทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิดหลักที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ (对比语言学) Xu (1992, p.13) นักภาษาศาสตร์ชาวจีนได้นำเสนอความสำคัญของแนวคิดนี้ไว้ว่า ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบเป็นการศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะสมัย (共时研究) ระหว่างภาษาสองภาษาหรือตั้งแต่สองภาษาขึ้นไป บรรยายความเหมือนและความแตกต่างกัน โดยเน้นความแตกต่าง และนำผลการศึกษาประเภทนี้ไปประยุกต์ใช้ในขอบเขตอื่น ๆ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคำขึ้นทขยายกริยาภาษาจีนนั้นเป็นเอกฉันท์ คือ “地” เป็นคำขึ้นทขยายกริยาคำเดียว ในงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบทขยายกริยาภาษาจีนและภาษาอื่น พบว่า ภาษาอื่นมีคำหรือส่วนประกอบของคำที่ทำหน้าที่คล้ายกับ “地” อาทิ Luo (2010, p. 13) กล่าวว่า ในภาษาลาว มีคำช่วยที่เรียกว่าเป็นคำขึ้นทขยายกริยาหนึ่งคำ คือ “อย่าง”⁶ Pan (2007, p. 28) กล่าวว่า ในภาษาเวียดนาม มีคำช่วยที่คล้ายกับ “地” คือ “một cách” จากการสำรวจพบว่า ในภาษาอื่นนั้นปรากฏคำเทียบเคียงกับ “地” เพียงหนึ่งคำ แต่ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคำขึ้นทขยายกริยาภาษาไทยนั้นแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้วิจัยบางส่วนคิดว่าคำขึ้นทขยายกริยามีหนึ่งคำ คือ “อย่าง” ผู้วิจัยบางส่วนคิดว่านอกจาก “อย่าง” แล้ว ยังมีคำอื่นที่สามารถเรียกว่าคำขึ้นทขยายกริยาได้ อาทิ “ด้วย” “โดย” ทั้งนี้ ผู้วิจัยยอมรับคำว่า “อย่าง” เพียงคำเดียวว่าเป็นคำขึ้นทขยายกริยาในภาษาไทย โดยอ้างอิงผลการศึกษาของ Wei (2023) ที่พบว่า จากการวิเคราะห์คำที่มักถูกเรียกว่าคำขึ้นทขยายกริยา ได้แก่ อย่าง ด้วย โดย แบบ ทั้งด้านวากยสัมพันธ์ ความหมายและการใช้ มีเพียงคำว่า “อย่าง” คำเดียวที่มีคุณสมบัติเป็นคำขึ้นทขยายกริยา และมีความคล้ายคลึงกับคำขึ้นทขยายกริยา “地” ในภาษาจีน โดยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นทขยายกริยาเพียงด้านเดียว ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทด้านความหมายของ “地” และ “อย่าง” เท่านั้น รายละเอียดดังต่อไปนี้

1) บทบาทด้านความหมายของ “地”

“地” เป็นคำช่วยประเภทคำช่วยเสริมโครงสร้าง (结构助词) และได้รับชื่อเรียกเฉพาะอีกชื่อหนึ่งว่า คำขึ้นทขยายกริยา (状语标记) ชื่อเรียกนี้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายและปรากฏในแบบเรียนภาษาจีน อาทิ ในหนังสือภาษาจีนสมัยใหม่ (现代汉语) เรียกคำช่วยเสริมโครงสร้าง “的, 地, 得” ที่รูปแตกต่างกันแต่เสียงอ่านเหมือนกันว่า “คำขึ้นทขยายนาม (定语标记), คำขึ้นทขยายกริยา (状语标记),

⁶ Luo (2010, p. 15) กล่าวเพิ่มเติมว่ามีคำช่วยที่ใช้เชื่อมระหว่างกริยากับบทขยายกริยาสองคำ คือ “อย่าง” และ “ด้วย” แต่ไม่ได้เรียกคำว่า “ด้วย” ว่าเป็นคำขึ้นทขยายกริยา)

คำขึ้นบทเสริม (补语标记)” (Huang and Liao, 2021, p. 29) การปรากฏของ “地” ช่วยชี้ความสัมพันธ์ทางความหมายให้แก่บทขยายกริยาและกริยาหลัก โดยข้างหลังบทขยายกริยาที่สามารถเติม “地” ได้นั้นแบ่งได้หลายสถานการณ์ ดังที่ Liu (1983, pp. 262-265) กล่าวว่า บทขยายกริยาที่สามารถปรากฏร่วมกับ “地” ได้แบ่งเป็น 3 ประเภทย่อย ได้แก่ ประเภทย่อยที่ 1 ความหมายของบทขยายกริยาชี้ไปยังกริยาหลักและบทประธาน ดังตัวอย่าง “老人苦恼地在房间里踱来踱去” (บทขยายกริยา “苦恼地” มีความหมายชี้ไปยังกริยาหลักว่ากระทำอย่างไรและชี้ไปยังบทประธานว่ารู้สึกอย่างไร) ประเภทย่อยที่ 2 ความหมายของบทขยายกริยาชี้ไปยังกริยาหลัก ดังตัวอย่าง “这次手术很顺利地做完了” (บทขยายกริยา “很顺利地” มีความหมายชี้ไปยังกริยาหลักว่ากระทำอย่างไร) และประเภทย่อยที่ 3 ความหมายของบทขยายกริยาชี้ไปยังกริยาหลักและบทกรรม ดังตัวอย่าง “那一湾池水多年来已成为茂盛的苇塘，乱蓬蓬地长着芦苇” (บทขยายกริยา “乱蓬蓬地” มีความหมายชี้ไปยังกริยาหลักว่ากระทำอย่างไรและชี้ไปยังบทกรรมว่ามีลักษณะอย่างไร) โดย “地” จำเป็นต้องปรากฏข้างหลังประเภทย่อยที่ 1 และ 3 ซึ่งปัจจัยเบื้องหลังนั้น Zhang (1991) อธิบายว่าเมื่อ A (บทขยายกริยา) ในโครงสร้าง “S-A-V-O” มีความหมายชี้ไปยังส่วนประกอบที่มีลักษณะเป็นคำนาม (名词性成分) A จำเป็นต้องปรากฏร่วมกับ “地” ในที่นี้ “地” ทำหน้าที่คำช่วยเสริมโครงสร้าง (结构助词) และเป็นคำชี้ความหมาย (语义标志词) ดังตัวอย่าง “妈妈信任地点点头” ในที่นี้ “信任地” มีความหมายชี้ไปยังบทประธาน (คำที่มีลักษณะเป็นคำนาม) และกริยาหลัก การปรากฏของ “地” นอกจากจะช่วยให้เสริมโครงสร้างให้แก่บทขยายกริยาแล้วยังกำกับความหมายด้วยว่า “信任” บอกทั้งความรู้สึกของบทประธานและสภาพขณะกระทำ หรือในกรณีที่ความสัมพันธ์ระหว่างบทขยายกริยาและคำกริยาไม่ชัดเจน ก็ควรมี “地” กำกับ ดังที่ Dong (2009, p. 308) กล่าวว่า หากความสัมพันธ์ระหว่างบทขยายกริยาและคำกริยาไม่ชัดเจนมากพอ จะไม่สามารถละ “地” ได้ ดังตัวอย่าง “他笑容满面的 (地) 对我说” ในที่นี้ “笑容满面” ทำหน้าที่บทขยายกริยา ข้างหลังจำเป็นต้องปรากฏ “地” เพราะหาก “地” ไม่ปรากฏ วลีตายตัวนี้อาจถูกเข้าใจเป็นหน่วยหลักหน่วยหนึ่งในภาคแสดง

2) บทบาทด้านความหมายของ “อย่าง”

“อย่าง” เป็นคำวิเศษณ์ หรือถ้าจะเรียกให้ถูกต้องคือคำประกอบคำวิเศษณ์ ในแบบเรียนหรืองานวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทยไม่ได้เรียกคำนี้ว่า “คำขึ้นบทขยายกริยา” กล่าวคือ ไม่ได้มีการใช้ชื่อเฉพาะชื่อนี้ในแบบเรียนหลักภาษา ตำราไวยากรณ์ไทยหรืองานวิจัยภายในประเทศ แต่มีคำเรียกอื่นที่แสดงให้เห็นว่าหน้าที่ของคำนี้ก็คือการขึ้นบทขยายกริยา การปรากฏของ “อย่าง” ช่วยให้ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างกริยาและบทขยายกริยาชัดเจนมากขึ้น Ritthaporn (1970, pp. 66-75) จัดคำว่า “อย่าง” ให้เป็นคำประกอบกริยาวิเศษณ์วลี ได้แก่ กริยาวิเศษณ์วลีประเภทที่ประกอบด้วยคำว่า “อย่าง” กับคำชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น อย่างกระวนกระวาย (อรรถกริยา) อย่างกระหาย (สกรรมกริยา) และกริยาวิเศษณ์วลีประเภทที่เป็นสำนวน



และขึ้นต้นด้วยคำว่า “อย่าง” เช่น **อย่าง**ข้าง ๆ คู ๆ **อย่าง**งู ๆ ปลา ๆ Panthumetha (2022, p. 49) เรียก “อย่าง” ว่า “คำแยกประเภทที่ใช้ขยายกริยา” เมื่อคำนี้ปรากฏ จะทำให้รู้ว่าโครงสร้างนี้คือโครงสร้างที่ประกอบด้วยกริยากับบทขยายกริยา ในบางประโยค หาก “อย่าง” ไม่ปรากฏ ก็จะพิจารณาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหน่วยสองหน่วยได้ยาก อาทิ เขามองเรา**อย่าง**เชื่อง เนื่องจากคำว่า “เชื่อง” เป็นคำกริยา หากทำหน้าที่บทขยายกริยา จะต้อง มี “อย่าง” วางข้างหน้าเสมอ มิฉะนั้นประโยคนี้จะไม่สมบูรณ์ หรืออาจกลายเป็นประโยคผิด ในขณะที่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเขียนโดยชาวต่างชาติยอมรับ “อย่าง” ว่าเป็นคำขึ้นบทขยายกริยา ดังที่ Post (2008, pp. 355-356) เรียก “อย่าง” ว่า “Marked adverbialization” และกล่าวถึงบทบาทของคำ ว่าสามารถช่วยลดความกำกวมของความหมายได้ ยกตัวอย่างเช่น หากคำว่า “อย่าง” ใน “พูดกับผู้ชาย**อย่าง**สุภาพ” ไม่ปรากฏ จะทำให้ “สุภาพ” กลายเป็นภาคแสดงของบทกรรม “ผู้ชาย” มิใช่การบอกลักษณะของการกระทำ “พูด”

หลังจากรวบรวมและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทด้านความหมายของ “地” และ “อย่าง” ผู้วิจัยสรุปประเด็นปัญหาที่สนใจศึกษาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) คำหรือกลุ่มคำที่อาศัย “地” และ “อย่าง” ในการช่วยชี้ความหมาย 2) การปรากฏของ “地” และ “อย่าง” กับความถูกต้องของประโยค 3) การปรากฏของ “地” และ “อย่าง” กับการทำความเข้าใจความหมายของประโยค ผู้วิจัยจะสำรวจประโยคจากแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาและนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทั้ง 3 ประเด็นที่กล่าวข้างต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นบทขยายกริยา “地” ในภาษาจีนและ “อย่าง” ในภาษาไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ประโยคภาษาจีนที่ประกอบด้วยบทขยายกริยาตามด้วยคำขึ้นบทขยายกริยา “地” โดยโครงสร้างประโยคพื้นฐาน คือ “(บทประธาน) + บทขยายกริยา + ‘地’ + กริยา + (บทกรรม)” และประโยคภาษาไทยที่ประกอบด้วยบทขยายกริยานำด้วยคำขึ้นบทขยายกริยา “อย่าง” โดยโครงสร้างประโยคพื้นฐาน คือ “(บทประธาน) + กริยา + (บทกรรม) + ‘อย่าง’ + บทขยายกริยา”

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ ประโยคภาษาจีนที่ประกอบด้วยบทขยายกริยาตามด้วยคำขึ้นบทขยายกริยา “地” โดยโครงสร้างประโยคพื้นฐาน คือ “(บทประธาน) + บทขยายกริยา + ‘地’ + กริยา + (บทกรรม)” ผู้วิจัยเลือกสำรวจเฉพาะประโยคที่ปรากฏในวรรณกรรมจีน 11 เรื่อง และประโยคภาษาไทยที่ประกอบด้วยบทขยายกริยานำด้วยคำขึ้นบทขยายกริยา “อย่าง” โดยโครงสร้างประโยคพื้นฐาน คือ

“(บทประธาน) + กริยา + (บทกรรม) + ‘อย่าง’ + บทขยายกริยา” ผู้วิจัยเลือกสำรวจเฉพาะประโยคที่ปรากฏในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ TNC: THAI NATIONAL CORPUS (Third Edition) ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รายละเอียดดังนี้

2.1) วรรณกรรมจีน 11 เรื่อง รวบรวมจากนิยายจีนสมัยใหม่ที่แต่งโดยนักเขียนผู้เป็นที่ยอมรับในประเทศจีน และผลงานของนักเขียนแต่ละท่านมักปรากฏในงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ในประเทศจีน ได้แก่ ผลงานของเหลาเส่อ (老舍) เรื่อง 骆驼祥子, 月牙儿, 断魂枪 และ 茶馆 ผลงานของปาจิน (巴金) เรื่อง 家, 春, 死去的太阳, 灭亡, 狗 และ 春天里的秋天 และผลงานของเหมาตุ้น (茅盾) เรื่อง 林家铺子

2.2) คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ TNC: THAI NATIONAL CORPUS (Third Edition) ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยสำรวจโครงสร้างประโยคที่ปรากฏ บทขยายกริยาที่ประกอบจากคำว่า “อย่าง” ผู้วิจัยกำหนดคำค้นหว่า “อย่าง” และจำกัดขอบเขตการค้นห ด้วยการเพิ่มคำค้น “*” ที่ COLLOCATE โดยกำหนดค่า L เป็น 0 และค่า R เป็น 1 จากนั้นเลือกสำรวจเฉพาะผลการค้นหา 100 อันดับคำหรือกลุ่มคำแรกที่ประกอบกับ “อย่าง” เช่น อย่างสิ้นเชิง อย่างยิ่งยวด อย่างเบามือ โดยไม่รวมคำว่า “อย่างโง่ง” (อันดับที่ 23) และ “อย่างไร้”⁷ (อันดับที่ 59) ซึ่งคำว่า “อย่าง” ในที่นี้ไม่ได้ทำหน้าที่คำขึ้นขยายกริยา (สืบค้น ณ วันที่ 9 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2567)

เครื่องมือ

ข้อมูลเอกสาร ได้แก่ ข้อมูลภาษาจีนจากวรรณกรรม 11 เรื่องและข้อมูลภาษาไทยจากเว็บไซต์คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ TNC: THAI NATIONAL CORPUS (Third Edition) ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

วิธีการเก็บข้อมูล

1) ข้อมูลภาษาจีน

เนื่องจากผลการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นขยายกริยา “也” ค่อนข้างหลากหลาย ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางที่ชัดเจนมากขึ้นในการสังเกตบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นขยายกริยา “也” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเริ่มจากการสืบค้นข้อมูลจากวรรณกรรมจีน 11 เรื่องก่อน จากนั้นเลือกเพียงประโยคตัวแทนแยกออกมาเพื่อใช้ในการยกตัวอย่างประกอบการบรรยายและอธิบาย

⁷ รูปเขียน “อย่างไร้” อ้างอิงจากรูปเขียนที่ปรากฏในคลังข้อมูลที่ถูกผู้วิจัยสืบค้น ตัวอย่างเช่น “การทำทาน ถึงอย่างไรก็ไม่ได้อานิสงส์มากเท่าที่มีศีล ศีลจะถืออย่างไรก็ได้ อานิสงส์เท่ากับการภาวนา ภาวนาอย่างไรก็ได้ อานิสงส์มากเท่ากับการเจริญสมาธิ สูงสุดเงินไม่เสีย ถ้าเราเห็นมาของตัวเรา อย่างคิดว่าความตายจะยังมา” (รหัสข้อมูล คือ BIO030)



2) ข้อมูลภาษาไทย

เนื่องจากผลการศึกษเกี่ยวกับบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นททยายกรรยา “อย่าง” นั้นมีจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยได้แนวทางในการสังเกตบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นททยายกรรยา “อย่าง” จากแนวทางในการสังเกตบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นททยายกรรยา “地” ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสืบค้นข้อมูลจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ TNC: THAI NATIONAL CORPUS (Third Edition) ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากนั้นเลือกเพียงประโยคตัวแทนแยกออกมาเพื่อใช้ในการยกตัวอย่างประกอบการบรรยายและอธิบาย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดประเด็นการศึกษา
- 2) รวบรวมข้อมูลบทบาทด้านความหมายของ “地” และ “อย่าง” ตามประเด็นที่ศึกษา
- 3) วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบบทบาทด้านความหมายของ “地” และ “อย่าง” ตามประเด็นที่ศึกษา

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นททยายกรรยา “地” และ “อย่าง” ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 3 หัวข้อ คือ บทบาทด้านความหมายของ “地”, บทบาทด้านความหมายของ “อย่าง” และการเปรียบเทียบบทบาทด้านความหมายของ “地” และ “อย่าง” รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. บทบาทด้านความหมายของ “地”

เนื่องจาก “地” เป็นคำขึ้นททยายกรรยาอย่างสมบูรณ์แล้ว ทำให้สามารถปรากฏข้างหลังททยายกรรยาที่มาจากคำหลักหลายชนิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำคุณศัพท์	<u>静静地</u> 听	<u>深刻地</u> 了解	<u>认真地</u> 说
คำกริยา	<u>绝望地</u> 说	<u>同情地</u> 看	
คำวิเศษณ์	<u>拼命地</u> 工作	<u>故意地</u> 说	
วลิตายตัว	<u>半信半疑地</u> 说	<u>大模大样地</u> 走	
รูปซ้ำคำของวลิตัวเลข-ลักษณนาม	<u>一颗一颗地</u> 流	<u>一天一天地</u> 长大	
คำนาม	<u>广义地</u> 说	<u>礼貌地</u> 拒绝	
วลีบทประธาน-บทกริยา	<u>手牵手地</u> 走(下去)		
คำเลียนเสียง	<u>汪汪地</u> 叫		
วลีความหมายเชิงเปรียบเทียบ	<u>像狗一样地</u> 勤奋		
คำสรรพนามชี้เฉพาะ	<u>这样地</u> 过去		

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่า คำหรือกลุ่มคำที่ประกอบด้วย “地” เพื่อทำหน้าที่บทยายกริยาในประโยคจัดอยู่ในชนิดคำที่แตกต่างกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ คำคุณศัพท์ (形容词) คำกริยา (动词) คำวิเศษณ์ (副词) วลีตายตัว (固定短语) รูปซ้ำคำของวลีตัวเลข-ลักษณนาม (数量短语的重叠式) คำนาม (名词) วลีบทประธาน-บทกริยา (主谓短语) คำเลียนเสียง (象声词) วลีความหมายเชิงเปรียบเทียบ (比况短语) และคำสรรพนามชี้เฉพาะ (指示代词)

ลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายบทบาทด้านความหมายของคำที่บทยายกริยา “地” ตามสถานการณ์ 2 สถานการณ์ ดังนี้

1) การปรากฏของคำที่บทยายกริยา “地” ทำให้หน่วยสองหน่วยเกิดความสัมพันธ์ทางความหมายแบบบทยายกริยา-กริยาหลัก หากละ “地” ไปจะทำให้ประโยคไม่ถูกต้อง จากการสำรวจบทบทยายกริยาตามด้วย “地” พบว่า “地” สามารถแสดงบทบาทนี้ได้ชัดเจน เมื่อคำที่มีลักษณะเป็นคำนาม (体词性) ได้แก่ คำนามหรือนามวลีที่บอกความหมายนามธรรม วลีตัวเลข-ลักษณนามที่ใช้บอกจำนวน คำนามทำหน้าที่บทยายกริยา ตัวอย่างเช่น

คำนามทำหน้าที่บทยายกริยา

- 1a 琴安慰地在淑英的耳边说，就伸手抚摩淑英的头发，
从这柔软的、缎子一般的黑色波浪里仿佛透露出来一股
一股的幽香，更引动了她的怜爱，她 柔情地 说：
“好妹妹，你只管放心。……”

(Bajin, 2015, p. 33)

- 1b 她 恶意的⁸笑了，可是不由她自己似的把声音稍微放低
了些。

(Laoshe, 2022, p. 72)

ตัวอย่าง 1a คำนาม “柔情” ต้องตามด้วย “地” เท่านั้นจึงจะสามารถทำหน้าที่บทยายกริยาได้ในที่นี้ “地” ไม่เพียงทำหน้าที่เป็นคำช่วยเสริมโครงสร้างเท่านั้น แต่ยังช่วยทำให้คำนามซึ่งมีหน้าที่หลักคือ บทประธาน บทกรรม บทขยายนาม เป็นต้น มีลักษณะเป็นคำวิเศษณ์ (副词化) สามารถทำหน้าที่

⁸ รูปของ “的” ข้างต้นไม่ใช่เป็นรูป “地” เนื่องจากงานเขียนชิ้นนี้เป็นงานเขียนในช่วงเวลาที่ในระบบไวยากรณ์จีนยังไม่ได้มีการแบ่งรูปเขียนที่ชัดเจนให้แก่คำช่วยเสริมโครงสร้าง “的” และ “地” โดยในช่วงเวลานั้น ทั้งคำที่บทยายนามและคำที่บทยายกริยาล้วนใช้รูป “的” สำหรับช่วงเวลาที่ยังมีการแบ่งรูปเขียนนั้น He (2008, p. 170) กล่าวว่า หลังจากขบวนการ 4 พฤษภาคม ด้วยอิทธิพลของภาษาอินโดยูโรเปียน คำช่วยเสริมโครงสร้าง “的” นี้จึงเริ่มมีการแบ่งในภาษาเขียน (五四以后，在印欧语言的影响下，这个结构助词 “的” 在书面上开始分化)



บทขยายกริยาได้ ในด้านความหมาย “柔情” ประกอบกับ “地” ทำหน้าที่ขยายกริยาหลัก คือ “说” เพื่อบอกสภาพหรือลักษณะขณะเกิดการกระทำว่าขณะพูดนั้น พูดด้วยอาการอ่อนโยน (อาการที่เกิดควบคู่กับการกระทำ) หากว่า “地” ไม่ปรากฏ โดยใช้ว่า “柔情说” จะไม่สามารถสื่อความหมายได้ และกลายเป็นประโยคผิด ในตัวอย่าง 1b ก็เช่นกัน ไม่สามารถใช้ว่า “恶意笑” ได้ เนื่องมาจากความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำนามที่ทำหน้าที่บทขยายกริยากับคำกริยาหลักไม่ชัดเจน

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ในภาษาจีน มีการใช้คำนามที่มีความหมายเชิงนามธรรมเป็นบทขยายกริยา และข้างหลังบทขยายกริยาประเภทนี้ต้องตามด้วย “地” จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศจีน เช่น Hong (1963), Wang (1982), Yu (1984), Sun (1995) กล่าวว่า เดิมทีแล้ว คำนามสามารถทำหน้าที่บทขยายกริยาได้โดยไม่ต้องเติม “地” ดังตัวอย่าง “十九人相与目笑之” (ตัวอย่างจาก Hong, 1963) ในที่นี้ คำนาม “目” ขยายกริยาหลัก “笑” ว่า หัวเราะผ่านทางสายตา โดย Yu (1984) มีความเห็นว่า คำนามจำพวก 深情 (ความรู้สึกที่ลึกซึ้ง), 本能 (สัญชาตญาณ), 历史 (ประวัติศาสตร์), 逻辑 (ตรรกะ) ฯลฯ ต้องตามด้วย “地” ก่อน จึงจะทำหน้าที่บทขยายกริยาได้ เนื่องจากการใช้ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่าง history (n.), historical (Adj.), historically (Adv.) เมื่อแปลทั้งสามคำเป็นภาษาจีนจะได้ว่า 历史 (n.), 历史的 (Adj.), 历史地 (Adv.) ในเวลาต่อมา การใช้คำนามในลักษณะนี้ได้ขยายวงกว้างมากขึ้น ดังที่ Li (2010) คิดว่าปรากฏการณ์นี้มีแนวโน้มเพิ่มสูงมากขึ้น

รูปซ้ำคำของวลีตัวเลข-ลักษณนามทำหน้าที่บทขยายกริยา

2a 这绝不会是小福子的坟，他知道，可是他的泪一串一串的往下落。

(Laoshe, 2022, p. 205)

2b 十点多钟，赶市的乡下人一群一群的在街上走过了，他们臂上挽着篮，或是牵着小孩子，粗声大气地一边在走，一边在谈话。

(Maodun, 2017, p. 6)

ตัวอย่าง 2a รูปซ้ำคำของวลีตัวเลข-ลักษณนาม “一串一串” ต้องตามด้วย “的 (地)” เท่านั้น จึงจะสามารถทำหน้าที่บทขยายกริยาได้ ในที่นี้บทบาทของ “地” ที่เด่นชัดมีมากกว่าหนึ่งบทบาท ได้แก่ แสดงความหมายเชิงพรรณนา⁹ และยังช่วยให้วลีตัวเลข-ลักษณนามประเภทที่แสดงปริมาณวัตถุ สิ่งของ

⁹ บทขยายกริยาตามด้วย “地” มักเป็นบทขยายกริยาที่แสดงความหมายเชิงพรรณนา ในภาษาจีน รูปภาษาที่มีลักษณะซ้ำจะส่งผลให้ความหมายนั้นมีน้ำหนักมากขึ้นไปด้วย ความหมายเชิงพรรณนาก็จะเข้มข้นมากขึ้นเช่นกัน ดังที่วลีตัวเลข-ลักษณนาม “一串” มีการเปลี่ยนรูปเป็นรูปแบบซ้ำ “一串一串” ทำให้ความหมายเชิงพรรณนาเพิ่มสูงขึ้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องระหว่างรูปภาษาและความหมาย (形义一致) “一串一串” จึงตามด้วย “地”

(表物量) สามารถสร้างความสัมพันธ์ทางความหมายกับกริยาหลักได้ ทั้ง ๆ ที่วลีประเภทนี้มักใช้เป็นบทขยายนามมากกว่า เช่น “一串” สามารถทำความเข้าใจเป็นบทขยายของคำนาม “泪” หรือ “泪水” ได้ ดังนั้น เพื่อให้วลีประเภทนี้สามารถทำหน้าที่บทขยายกริยาซึ่งไม่ใช่หน้าที่หลักได้ จึงจำเป็นต้องอาศัย “地” ช่วยบ่งชี้ความสัมพันธ์ทางความหมาย คล้ายกับกรณีของคำนามในตัวอย่างที่ 1 เมื่อเติม “地” จะทำให้วลีตัวเลข-ลักษณนามมีลักษณะเป็นคำวิเศษณ์เช่นกัน ในด้านความหมาย “一串一串” เป็นบทขยายกริยาที่มีทิศทางการชี้ของความหมาย (语义指向) มากกว่าหนึ่งทิศทาง กล่าวคือ ความหมายชี้ไปยังบทประธาน เพื่อบอกลักษณะของบทประธานว่า “น้ำตาเป็นสาย ๆ” อีกทั้งความหมายยังชี้ไปยังกริยาหลักว่า “ร่วงเป็นลักษณะต่อเนื่องที่ละลาย ๆ” หากว่า “地” ไม่ปรากฏ โดยใช้ว่า “一串一串往下落” จะไม่สามารถสื่อความหมายได้ และกลายเป็นประโยคผิด ในตัวอย่าง 2b ก็เช่นกัน ไม่สามารถใช้ว่า “一群一群在街上走过了” ได้ ก็เนื่องมาจากความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างวลีตัวเลข-ลักษณนามที่ทำหน้าที่บทขยายกริยากับคำกริยาหลักไม่ชัดเจน

จากตัวอย่างข้างต้น Xing (1996, pp. 102-103) เคยกล่าวว่า วลีตัวเลข-ลักษณนามที่ทำหน้าที่บทขยายกริยานั้นแบ่งเป็นสองประเภท ได้แก่ ประเภทที่แสดงปริมาณของการกระทำ (表示动量) และประเภทที่แสดงปริมาณของวัตถุ สิ่งของ ซึ่งมักใช้รูปซ้ำคำ (表示重复物量) โดยประเภทแรกไม่จำเป็นต้องตามด้วย “地” เช่น “两次报考” แต่ประเภทที่สองต้องตามด้วย “地” เช่น “(你们) 两个两个地进去” จากความคิดเห็นของ Xing (1996) ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้วลีตัวเลข-ลักษณนามประเภทแรกสามารถทำหน้าที่บทขยายกริยาได้โดยตรง แต่ประเภทที่สองไม่สามารถทำหน้าที่บทขยายกริยาได้โดยตรง คือ ทิศทางการชี้ความหมายที่แตกต่างกัน เนื่องจากทิศทางการชี้ความหมายของประเภทที่แสดงปริมาณของการกระทำ เมื่อทำหน้าที่บทขยายกริยาในประโยคคือกริยาหลักเพียงหน่วยเดียวเท่านั้น ความหมายที่แสดงออกค่อนข้างชัดเจน จึงไม่จำเป็นต้องอาศัย “地” ช่วยบ่งชี้ความสัมพันธ์ทางความหมาย แตกต่างจากประเภทที่แสดงปริมาณของวัตถุ สิ่งของ ซึ่งทิศทางการชี้ความหมายอาจจะมากกว่าหนึ่งทิศทางตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ทำให้วลีตัวเลข-ลักษณนามประเภทนี้ต้องอาศัย “地” ช่วยบ่งชี้ความสัมพันธ์ทางความหมาย

นอกจากคำที่มีลักษณะเป็นคำนาม (体词性) แล้ว ยังมีคำที่มีลักษณะเป็นคำแสดงอาการหรือลักษณะ (谓词性) หากไม่ประกอบกับ “地” ก็มีโอกาสทำให้ประโยคผิดได้เช่นกัน ดังที่ Lu (2004, p. 5) ยกตัวอย่างว่า “他认真*(地)再次考虑了这个问题” ไม่สามารถละ “地” ได้ เนื่องจาก “认真 地” ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งที่สอดคล้องกับความหมายของบทขยายกริยาที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกริยาหลัก “考虑” มากกว่าบทขยายกริยา “再次” ดังนั้นจึงต้องอาศัย “地” ช่วยชี้ความหมาย หาก “地” ไม่ปรากฏ ประโยคจะไม่ถูกต้อง หรือในกรณีที่บทขยายกริยาที่มีความหมายชี้ไปยังบทกรรม ก็ไม่สามารถละ “地” ได้ เช่น



“那一湾池水多年来已成为茂盛的苇塘，乱蓬蓬*(地)长着芦苇” (ตัวอย่างจาก Liu, 1983, p. 264)

2) การปรากฏของคำขึ้นทขยายกริยา “地” ทำให้หน่วยสองหน่วยเกิดความสัมพันธ์ทางความหมายแบบทขยายกริยา-กริยาหลัก หากละ “地” ไป จะทำให้ความสัมพันธ์เช่นนั้นหายไปและสื่อความหมายอื่น จากการสำรวจทขยายกริยาตามด้วย “地” พบว่า “地” สามารถแสดงบทบาทนี้ได้ชัดเจนเมื่อคำที่มีลักษณะเป็นคำแสดงอาการหรือลักษณะ (谓词性) เช่น คำคุณศัพท์ คำกริยา คำควบนินดกริยา และวิเศษณ์ (动/副兼类) ทำหน้าที่ทขยายกริยา ดังตัวอย่าง

3a 他得意地回过头去看觉民，一面挑战地说：“二哥，你敢跟我比赛吗？”

(Bajin, 2015, p. 51)

3b “呀，吴先生还在这里！”她对他微笑地点点头，便走过来。

(Bajin, 1987, p. 365)

3c “好，你带他出去罢，我给他闹够了，”祖父歇了半晌才有气无力地说了一句，又把眼睛闭上了。

(Bajin, 2013, p. 91)

3d 这些话一字一字地送进了觉慧的耳里，非常清晰。它们像鞭子一样地打着他的头。

(Bajin, 2013, p. 19)

3e “这真是不到园林，怎知春色如许了，”淑英无意地接了一句。

(Bajin, 2015, p. 16)

ตัวอย่าง 3a คำคุณศัพท์ “得意” ต้องตามด้วย “地” เท่านั้น จึงจะสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าคำนี้ทำหน้าที่ทขยายกริยาเพื่อบอกสภาพของบทประธานขณะหันศีรษะกลับไป อีกทั้งความหมายของทขยายกริยายังชี้ไปยังบทประธานอีกด้วยว่ามีความรู้สึกอย่างไร ดังนั้นหากข้างหลัง “得意” ไม่ปรากฏ “地” จะทำให้คำคุณศัพท์คำนี้มีโอกาสเป็นหน่วยหลักของภาคแสดง เช่นเดียวกับ “回过头” แล้วความหมายก็จะเปลี่ยนจาก “เขาหันศีรษะกลับไปมองเจี๋ยหมินอย่างได้ใจ” เป็น “เขาได้ใจ จากนั้นหันศีรษะกลับไปมองเจี๋ยหมิน” จึงเห็นได้ว่า “地” มีความสำคัญในการทำความเข้าใจความหมายของประโยคแล้วยังสะท้อนให้เห็นว่าความหมายนั้นมีความสัมพันธ์กับรูปภาษาอีกด้วย ตัวอย่าง 3b-3d ทขยายกริยามา

จากคำกริยา “微笑” วลีตายตัว (สำนวน) “有气无力” และวลีความหมายเชิงเปรียบเทียบ “像鞭子一样” ตามลำดับ คำหรือกลุ่มคำเหล่านี้หากไม่ตามด้วย “地” อาจทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นภาคแสดงหนึ่งในประโยค เช่นเดียวกันกับ “得意” ในตัวอย่าง 3a ต่อมาในตัวอย่าง 3e “无意” จัดเป็นคำควบชนิดกริยาและวิเศษณ์ เมื่อเป็นคำกริยาจะสื่อความหมายว่า ไม่มีความประสงค์หรือความตั้งใจที่จะทำ แต่เมื่อเป็นคำวิเศษณ์จะสื่อความหมายว่า (ทำ) โดยไม่ตั้งใจหรือไม่เจตนา หากในประโยคตัวอย่างใช้ว่า “淑英无意接了一句” ความหมายจากเดิม คือ “ตอบรับคำโดยไม่ตั้งใจ (ไม่ได้ไตร่ตรองล่วงหน้า)” ก็จะกลายเป็น “ไม่ได้เต็มใจ แต่ก็เอ่ยคำออกไป”

กล่าวโดยสรุป คือ เมื่อบทขยายกริยามาจากคำหรือกลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นคำนาม (体词性) ข้างหลังคำหรือกลุ่มคำเหล่านี้ต้องอาศัย “地” ช่วยชี้ความสัมพันธ์ทางความหมาย มิฉะนั้นคำหรือกลุ่มคำเหล่านี้จะไม่สามารถทำหน้าที่บทขยายกริยาได้ ทำให้ประโยคไม่สามารถสื่อความหมายใดได้และเป็นประโยคที่ไม่ถูกต้อง แต่หากบทขยายกริยามาจากคำหรือกลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นคำแสดงอาการหรือลักษณะ (谓词性) ข้างหลังคำหรือกลุ่มคำเหล่านี้มักต้องอาศัย “地” ช่วยแสดงความสัมพันธ์ทางความหมาย มิฉะนั้นหน้าที่ของคำหรือกลุ่มคำเหล่านี้จะไม่ชัดเจน ส่งผลต่อการทำความเข้าใจความหมายของประโยค

2. บทบาทด้านความหมายของ “อย่าง”

เนื่องจาก “อย่าง” ยังถือเป็นคำที่มีความหมายเชิงเนื้อหาอยู่ ระดับการกลายเป็นคำไวยากรณ์นั้นยังไม่สูงเท่ากับ “地” ดังนั้น การทำหน้าที่คำชี้บทขยายกริยาของ “อย่าง” จึงมีข้อจำกัดมากกว่า “地” หากพิจารณาความหมายของคำจากพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 จะพบว่า “อย่าง” นอกจากจะเป็นคำนาม คำลักษณนาม ซึ่งจัดอยู่ในหมวดคำแท้ซึ่งมีความหมายเป็นรูปธรรมแล้ว ยังมีความหมายทางไวยากรณ์ด้วย คือ สามารถใช้เป็นคำที่ใช้ประกอบคำวิเศษณ์¹⁰ คำอธิบายเช่นนี้มีความคล้ายคลึงกับความคิดเห็นของ Zhu (1982, p. 75) นักภาษาศาสตร์ชาวจีนที่ได้กล่าวว่า สามารถมอง “地” เป็นคำปัจจัยของคำวิเศษณ์ (副词后缀) ได้ แต่ทว่า ความหมายเชิงเนื้อหาที่ยังคงหลงเหลืออยู่ของ “อย่าง” ทำให้คำที่ประกอบกับ “อย่าง” มีเพียงคำที่แสดงอาการหรือลักษณะ (谓词性) เช่น คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำกริยาหรือกลุ่มคำที่แฝงความหมายดังกล่าวเท่านั้น

¹⁰ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของ “อย่าง” ว่า (1) [หุ่ย่าง] น. วิธี, แบบ, เยี่ยง, เช่น ทำอย่างนี้ เขียนอย่างนั้น, ลักษณะนามบอกจำนวน หมายถึง ชนิด, สิ่ง, เช่น ทำกับข้าวไว้ 2 อย่าง ทำงานหลายอย่าง. และ (2) [หุ่ย่าง] ว. เหมือน เช่น อย่างใจ อย่างเคย, ใช้ประกอบคำวิเศษณ์ หมายความว่า โดยอาการที่ เช่น อย่างดี อย่างเข้มแข็ง. (Royal Society of Thailand, n.d.)



เนื่องจากเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดชนิดคำในภาษาจีนและภาษาไทยแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงใช้การจัดชนิดคำในภาษาจีนเป็นเกณฑ์ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบตัวอย่างการใช้ “อย่าง” กับ “也” ในหัวข้อที่แล้วได้ชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำคุณศัพท์	พูด <u>อย่างชัดเจน</u>	วาง <u>อย่างเรียบร้อย</u>
คำกริยา	ยิ้ม <u>อย่างยินดี</u>	ถาม <u>อย่างเอาใจใส่</u>
คำวิเศษณ์	ช่วยเหลือ <u>อย่างเต็มที่</u>	
สำนวน ¹¹	เถียง <u>อย่างข้าง ๆ คู ๆ</u>	รู้ <u>อย่างงู ๆ ปลา ๆ</u>
วลีตัวเลข-ลักษณนาม	*เดิน <u>อย่างหนึ่งก้าว</u> (หนึ่งก้าว)	*ไหล <u>อย่างหนึ่งหยด</u> (หนึ่งหยด)
คำนาม	*ตอบ <u>อย่างมารยาท</u>	*พูด <u>อย่างสัตยาตญาณ</u>
วลีทพประธาน-บทกริยา	*เดิน <u>อย่างคอคดก</u>	*มอง <u>อย่างตาละห้อย</u>
	? ทำ <u>อย่างใจอยาก</u>	? มอง <u>อย่างคนไม่มีเชื้อ</u> ¹²
คำเลียนเสียง	*เห่า <u>อย่างโส่ง ๆ</u>	
วลีความหมายเชิงเปรียบเทียบ	*เจ็บ <u>อย่างเหมือน</u> (ราวกับ) ถูก <u>เข็มแทง</u>	
คำสรรพนามชี้เฉพาะ	*มอง <u>อย่างอย่างนี้</u>	*กล่าว <u>อย่างเช่นนั้น</u>

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า “อย่าง” สามารถใช้ประกอบกับคำคุณศัพท์ คำกริยาและคำวิเศษณ์ได้ สำหรับการประกอบกับสำนวน ทั้ง “ข้าง ๆ คู ๆ” “งู ๆ ปลา ๆ” ก็ยังถือว่าเป็นการใช้กับคำที่แสดงอาการหรือลักษณะเช่นกัน คือ “ข้าง ๆ คู ๆ” สื่อความหมายว่า ไม่สมเหตุสมผล เป็นอาการหรือลักษณะขณะ “เถียง” หรือ “งู ๆ ปลา ๆ” สื่อความหมายว่า “ไม่รู้จริง” เป็นสภาพหรือลักษณะของ “รู้” แต่คำหรือกลุ่มคำชนิดอื่น เช่น วลีตัวเลข-ลักษณนาม, คำนาม, วลีทพประธาน-บทกริยา, คำเลียนเสียง, วลีความหมายเชิงเปรียบเทียบ และคำสรรพนามชี้เฉพาะไม่สามารถอาศัย “อย่าง” เพื่อขยายกริยาได้ โดยทั่วไปแล้ว คำเหล่านี้สามารถวางข้างหลังกริยาหลักได้โดยตรง ยกเว้นคำนาม โดยเฉพาะคำนามที่มีความหมายเชิงนามธรรม หากจะใช้เป็นบทขยายกริยา ก็มักจะต้องมีการปรับคำเหล่านี้ให้เป็นคำที่แสดงอาการหรือลักษณะก่อน แล้วจึงประกอบ

¹¹ ประเภทสำนวนในที่นี้ไม่ได้จัดเป็นประเภทย่อยของคำหรือกลุ่มคำในภาษาไทย แต่ผู้วิจัยยกขึ้นมาเป็นตัวอย่างเพื่อเทียบเคียงกับวลิตายตัวในภาษาจีน

¹² เครื่องหมาย “?” พบมากในงานวิจัยไวยากรณ์จีน แสดงความไม่แน่นอนหรือสงสัยว่าจะวิเคราะห์ได้อย่างไรบ้าง ในที่นี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องหมายนี้กำกับข้างหน้าตัวอย่างทั้งสองตัวอย่าง เพื่อสื่อความว่า จากรูปภาษานั้นดูเหมือนว่าจะเป็นตัวอย่างที่ถูกต้องของการใช้วลีทพประธาน-บทกริยาประกอบกับ “อย่าง” เพื่อทำหน้าที่บทขยายกริยา โดยที่ “อย่าง” นั้นจัดเป็นคำขยายกริยา แต่ในความเป็นจริงแล้ว ยังไม่ถือเป็นตัวอย่างแบบแผนที่ยอมรับได้เหมือนกรณีที่คำวิเศษณ์หรือคำกริยาทำหน้าที่บทขยายกริยา

กับ “อย่าง” เช่น “ตอบอย่างมีมารยาท” “ยิ้มอย่างมีไมตรี” ใช้วิธีการเติมกริยา “มี” ข้างหน้าคำนามก่อนแล้ว จึงประกอบกับ “อย่าง” หรืออาจจะใช้รูปภาษาอื่นในการแสดงความหมาย เช่น ทำด้วยความจริงใจ กระทำโดยเจตนา ซึ่งใช้บุพบทวลี “ด้วย/โดย + คำนาม” ทำหน้าที่บทยายกริยา ก็ถือเป็นรูปภาษาที่ใช้แสดงสภาพหรือลักษณะขณะกระทำได้เช่นเดียวกัน ข้อสังเกตเพิ่มเติม ได้แก่ วลีบทประธาน-บทกริยาในภาษาไทยกับการปรากฏร่วมกับ “อย่าง” เช่น “ใจอยาก (ใจ + อยาก)” “คนไม่มีเยื่อใย (คน + ไม่มีเยื่อใย)” ดังตัวอย่างข้างต้นที่ทำหน้าที่ขยายกริยาหลัก “ทำ” และ “มอง” นั้น ในที่นี้ “อย่าง” ยังคงแฝงความหมายคำว่า “ราวกับ, เหมือน, เช่น” ค่อนข้างเข้มข้น จึงไม่สามารถใช้เป็นตัวอย่างแบบแผนของการใช้คำขยายกริยา คำนี้กับวลีบทประธาน-บทกริยาได้¹³

ลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายบทบาทด้านความหมายของคำขยายกริยา “อย่าง” ตามสถานการณ์ 2 สถานการณ์ ดังนี้

1) การปรากฏของคำขยายกริยา “อย่าง” ทำให้หน่วยสองหน่วยเกิดความสัมพันธ์ทางความหมายแบบกริยาหลัก-บทยายกริยา หากละ “อย่าง” ไปจะทำให้ประโยคไม่ถูกต้อง

4a หลังจากนั้นชายหนุ่มก็จัดการอย่างขำขันขำนาญ จัดการตั้งหมอนขึ้นสูง พิงไว้กับ
ผนังเตียง

(รหัสข้อมูล PRNV038)

4b หมอคุณนั้นนอนมือไปรอบ ๆ ลูกแก้วที่ฉันไม่เห็นว่ามันจะมีอะไรไหลออกมาสักนิด
อย่างเอาเป็นเอาตาย

(รหัสข้อมูล PRNV066)

ตัวอย่าง 4a คำกริยา “ขำขันขำนาญ” ต้องนำด้วย “อย่าง” เท่านั้นจึงจะสามารถทำหน้าที่บทยายกริยาได้ ในที่นี้ “อย่าง” มีบทบาทหลัก คือ ชี้ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างกริยาหลักและบทยายกริยา เพื่อแสดงสภาพหรือลักษณะของบทประธานขณะ “จัดการ” ว่าเชี่ยวชาญและสันทัด หากข้างหน้า “ขำขันขำนาญ” ไม่นำด้วย “อย่าง” จะทำให้การประกอบกันของแต่ละหน่วยในประโยคไม่สามารถสื่อความหมายได้ แม้ว่า “ขำขันขำนาญ” จะเป็นคำกริยาที่สามารถทำหน้าที่ภาคแสดงได้ก็ตาม แต่กริยาทั้งสองคำที่เรียงติดต่อกันนั้น ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างกันได้ เช่น ไม่สามารถตีความเป็น “จัดการ แล้วขำขันขำนาญ” (การกระทำก่อนหลัง) หรือ “จัดการ ทำให้ขำขันขำนาญ” (การกระทำที่เป็นเหตุผล) เป็นต้น สอดคล้องกับความเห็นของ Panthumetha (2022) ที่ได้ยกตัวอย่างว่าคำกริยาจะต้อง

¹³ วลีบทประธาน-บทกริยาในภาษาไทยยังสามารถวิเคราะห์เป็นนามวลีได้ ดังตัวอย่าง “มองอย่างคนไม่มีเยื่อใย” สามารถวิเคราะห์ว่า “คนไม่มีเยื่อใย” มาจากนามวลี “คนที่ไม่มีเยื่อใย” ได้ ซึ่งในภาษาจีนไม่สามารถวิเคราะห์เช่นนั้นได้ เนื่องจากตำแหน่งบทยายนามนั้นต้องวางข้างหน้าคำหลัก



ประกอบกับ “อย่าง” เพื่อทำหน้าที่บทยายกริยา มิฉะนั้นจะสื่อความหมายไม่ได้ ลำดับต่อมา ในตัวอย่าง 4b คำวิเศษณ์ “เขาเป็นเอาตาย” ก็ต้องอาศัย “อย่าง” ที่ความสัมพันธ์ทางความหมายเช่นกัน แม้ว่าหน้าที่หลักของคำวิเศษณ์ โดยเฉพาะคำกริยาวิเศษณ์คือใช้เป็นบทยายกริยา แต่เนื่องจาก “เขาเป็นเอาตาย” วางในตำแหน่งที่ไกลจากกริยาหลัก “วน” ค่อนข้างมาก ทำให้ต้องอาศัย “อย่าง” ในการช่วยชี้ความสัมพันธ์ทางความหมาย เสมือนว่าเป็นคำชี้ที่ช่วยร่นระยะให้แก่หน่วยสองหน่วยที่เดิมทีแล้วมีความสัมพันธ์ทางความหมายใกล้ชิดกัน แต่กลับวางอยู่ห่างกันในเชิงโครงสร้าง เมื่อ “อย่าง” ไม่ปรากฏ จะทำให้เข้าใจหน้าที่ของคำวิเศษณ์ “เขาเป็นเอาตาย” ได้ยาก

2) การปรากฏของคำชี้บทยายกริยา “อย่าง” ทำให้หน่วยสองหน่วยเกิดความสัมพันธ์ทางความหมายแบบกริยาหลัก-บทยายกริยา หากละ “อย่าง” ไป จะทำให้ความสัมพันธ์แบบนี้หายไปและสื่อความหมายอื่น จากการสำรวจบทบทยายกริยานำด้วย “อย่าง” พบว่า หาก “อย่าง” ไม่ปรากฏ จะทำให้สามารถวิเคราะห์หน้าที่และความหมายของคำหรือกลุ่มคำที่อยู่ข้างหลังได้หลากหลาย ดังตัวอย่าง

5a ต่อไปถ้าลูกได้พบคนที่เขารักและต้องการอย่างจริงจัง เขาก็จะรู้สึกเสียใจในโอกาสที่ถูกต้องไป

(รหัสข้อมูล ACSS099)

5b เรามุ่งอบรมบ่มเพาะอาสาสมัครคนไทยทั้งด้านทฤษฎี และฝึกปฏิบัติอย่างขะมักเขม้นเขาจริงเขาจังแบบที่เรียกว่า มูมานะ

(รหัสข้อมูล NACHM)

5c เด็กออทิสติก ซึ่งได้มารับการบำบัดรักษาตั้งแต่อายุ 5 ปีด้วยปัญหาว่า พูดไม่รู้เรื่องแยกตัวเล่นคนเดียว ไม่สนใจใคร บอกความต้องการของตัวเองไม่ได้ โมโหร้ายโดยไม่สมเหตุผล มักทำร้ายตัวเองด้วยการตบหน้าซ้ำ ๆ อย่างไม่รู้สึกเจ็บ

(รหัสข้อมูล NWCOL026)

5d หากให้เหตุผลอย่างตรงไปตรงมาว่า จะใช้เวลาที่เพิ่มเติมมาจัดการปัญหาสำคัญที่รัฐบาลยอมปกติไม่สามารถทำได้ แต่การกดดันจากอารยประเทศจะเป็นสิ่งที่น่ากังวลกว่า

(รหัสข้อมูล NWRP_PL056)

5e ตอนแรกขายหนุ่มตามความคิดเธอไม่ทัน ได้แต่มองอีกฝ่ายอย่างงงัน หากเมื่อเรียบเรียงคำพูดทั้งหมดของอดีตคนรักจนเข้าใจในนาที่ต่อมาก็แทบจะเอามือกุมหัวอย่างไม่เชื่อ

(รหัสข้อมูล PRNV002)

ตัวอย่าง 5a คำคุณศัพท์ “จริงจัง” ต้องนำด้วย “อย่าง” เท่านั้นจึงจะทำให้สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าเป็นคำที่ทำหน้าที่ขยายกริยาลี “รักและต้องการ” หากข้างหน้า “จริงจัง” ละ “อย่าง” ออกไป โดยใช้ว่า “ต่อไปถ้าลูกได้พบคนที่เขารักและต้องการจริงจัง” ความหมายที่สื่อออกมาจะเปลี่ยนจาก “รักและต้องการโดยตั้งใจ ไม่ล้อเล่น” (บอกสภาพหรือลักษณะของการกระทำ) ไปเป็น “รักและต้องการความจริงจังหรือความซื่อสัตย์จริงใจที่มีต่อลูก” (บอกสิ่งที่รักหรือต้องการ) ลำดับต่อมา ตัวอย่าง 5b หากข้างหน้าคำกริยา “ชะมัดเขม้น” ละ “อย่าง” ออกไป แล้วใช้การเว้นวรรคร่วมด้วย จะทำให้คำกริยาคำนี้นำหน้าที่กริยาหลักหน่วยหนึ่ง สื่อความหมายว่า “ตั้งใจและมีความมุ่งมั่น” ในตัวอย่าง 5c หากข้างหน้ากริยาลี “ไม่รู้สึกลับ” ละ “อย่าง” ออกไป อาจทำให้กริยาลีนี้นกลายเป็นประโยคที่ละบทประพันธ์ และสื่อความหมายเป็นการเสริมความที่เกิดหลังจากการกระทำ “ทำร้ายตนเอง” ในตัวอย่าง 5d หากข้างหน้าคำคุณศัพท์ลี “ตรงไปตรงมา” ละ “อย่าง” ออกไป ก็จะทำให้วลีนี้มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ทางความหมายกับบทกรรม “เหตุผล” ได้ง่ายขึ้น กล่าวคือ สามารถเข้าใจเป็นบทขยายนาม สื่อความหมายว่า “เหตุผลที่ตรงไปตรงมา” ได้ และในตัวอย่าง 5e หากข้างหน้าคำกริยา “งงกัน” ละ “อย่าง” ออกไป จะทำให้สามารถวิเคราะห์หน้าที่ของคำกริยาคำนี้นว่าเป็นภาคแสดงของ “อีกฝ่าย” ได้ สื่อความหมายว่า “(ชายหนุ่ม) มองอีกฝ่าย ซึ่งกำลังงงกันอยู่”

กล่าวโดยสรุป คือ “อย่าง” มีบทบาทในการชี้ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยาหลักและบทขยายกริยา โดยคำหรือกลุ่มคำที่ประกอบกับ “อย่าง” ได้นั้น ส่วนใหญ่เป็นคำแสดงอาการหรือลักษณะ (谓词性) เท่านั้น นอกจากนี้ คำคุณศัพท์ คำกริยาและคำวิเศษณ์ที่ประกอบกับ “อย่าง” ในประโยคตัวอย่างข้างต้นล้วนต้องอาศัย “อย่าง” ช่วยแสดงความสัมพันธ์ทางความหมาย การปรากฏและไม่ปรากฏของ “อย่าง” มีผลต่อความถูกต้องของประโยคหรือการทำความเข้าใจความหมายของประโยค

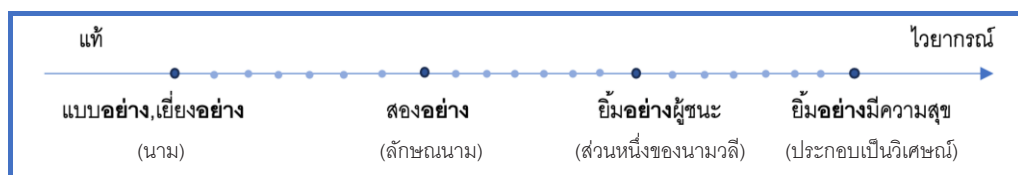
3. การเปรียบเทียบบทบาทด้านความหมายของ “地” และ “อย่าง”

จากการวิเคราะห์บทบาทด้านความหมายของคำขึ้นขยายกริยา “地” และ “อย่าง” พบว่า ในภาพรวมนั้น ทั้งสองคำมีบทบาทด้านความหมายเหมือนกัน แต่หากวิเคราะห์อย่างละเอียด การปรากฏของแต่ละคำจะมีกฎเกณฑ์หรือมีผลต่อการสื่อความหมายของประโยคที่แตกต่างกันไป

3.1 คำหรือกลุ่มคำที่ประกอบกับ “地” และ “อย่าง”

จากการเปรียบเทียบพบว่า ชนิดคำหรือกลุ่มคำที่ประกอบกับ “地” และ “อย่าง” เพื่อทำหน้าที่บทขยายกริยาที่เหมือนกันคือ คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์และคำกริยา ซึ่งจัดอยู่ในคำแสดงอาการหรือลักษณะ (谓词性) แต่ทว่า “地” ยังสามารถประกอบกับคำหรือกลุ่มคำชนิดอื่น ๆ ได้ คือ วลีตัวเลข-ลักษณนาม คำนาม วลีบทประพันธ์-บทกริยา คำเลียนเสียง วลีความหมายเชิงเปรียบเทียบและคำสรรพนามชี้เฉพาะ อธิบายเหตุผลได้ว่า “地” สามารถใช้ชี้ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างบทขยายกริยาและกริยาหลักได้ในขอบเขตที่กว้างกว่า “อย่าง” เนื่องจากคำนี้ผ่านกระบวนการการกลายเปลี่ยนคำไวยากรณ์อย่างสมบูรณ์แล้ว

จัดเป็นคำไวยากรณ์ที่ไม่มีความหมายเชิงเนื้อหาแฝงอยู่ แต่ “อย่าง” นั้นเป็นคำที่ถือว่าเข้าสู่กระบวนการการกลาย เป็นคำไวยากรณ์แล้ว แต่ยังไม่ได้กลาย เป็นคำไวยากรณ์ที่สมบูรณ์ ยังคงแฝงความหมายเชิงเนื้อหาอยู่ คือ แบบ วิธี เป็นต้น ทำให้เกิดการคัดเลือกรูปคำหรือกลุ่มคำที่จะมาประกอบด้วย หากประกอบกันแล้ว ความหมายไม่สามารถสื่อไปในทาง “สภาพหรือลักษณะที่เกิดควบคู่กับการกระทำ” ได้ คำหรือกลุ่มคำเหล่านั้นอาจไม่สามารถปรากฏร่วมกับ “อย่าง” หรือแม้ปรากฏร่วมได้ แต่ “อย่าง” นั้นจะไม่ได้ทำหน้าที่คำชี้บทยายกริยา เช่น “ยิ้มอย่างผู้ชนะ” ในที่นี้ “อย่าง” นำหน้าคำนาม “ผู้ชนะ” มิได้สะท้อนบทบาทของคำชี้บทยายกริยา กล่าวคือ “อย่าง” ยังคงรักษาความหมายเชิงเนื้อหาว่า “วิธี, แบบ, เยี่ยง” หรือ “เหมือน” ซึ่งสถานะของคำอาจอยู่กึ่งกลางระหว่างคำแท้กับคำไวยากรณ์ ผู้วิจัยขอเสนอภาพจำลองแสดงเส้นทางการกลาย เป็นคำไวยากรณ์ของ “อย่าง” เบื้องต้นประกอบคำอธิบาย



ภาพที่ 1 เส้นทางการกลาย เป็นคำไวยากรณ์เบื้องต้นของ “อย่าง”¹⁴

ภาพที่ 1 ผู้วิจัยเสนอเส้นทางการกลาย เป็นคำไวยากรณ์ของ “อย่าง” โดยอ้างอิงจากความหมายของคำตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ที่ค่อย ๆ กลายจากความหมายเชิงเนื้อหาไปยังความหมายไวยากรณ์ ซึ่งทิศทางเช่นนี้เป็นทิศทางพื้นฐานของการกลายความหมายของคำในแต่ละภาษา เริ่มต้นจากคำนามที่ความหมายรูปธรรมชัดเจน จากนั้นจึงกลายเป็นคำที่ใช้บอกหน่วยของกับข้าว, งาน เป็นต้น ถัดมาใช้เป็นคำประกอบโดยใช้ประกอบกับคำนามก่อน แล้วจึงใช้ประกอบกับคำกริยา คำคุณศัพท์ หรือคำวิเศษณ์ เมื่อเปรียบเทียบกับแล้ว ความหมายของ “ยิ้มอย่างผู้ชนะ” (“อย่างผู้ชนะ” สามารถทำความเข้าใจเป็นนามวลี “แบบผู้ชนะ” ได้) ทำให้ผู้รับสารสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายกว่า “ยิ้มอย่างมีความสุข” เนื่องจาก “ผู้ชนะ” มีความหมายที่จับต้องได้มากกว่า “มีความสุข” หรือก็คือ “อย่าง + คำนาม (บอกความหมายรูปธรรม)” แฝงความหมายเชิงเนื้อหา มากกว่า “อย่าง + คำกริยา” นอกจากนี้ความหมายของ “อย่าง” ทั้งสี่ความหมายที่ผู้วิจัยยกมานั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งในเส้นทางการกลายทางความหมายของคำนี้เท่านั้น กว่า

¹⁴ ภาพข้างต้นเป็นเพียงการเสนอเส้นทางการกลาย เป็นคำไวยากรณ์เบื้องต้นของ “อย่าง” ตามแนวคิดทั่วไปของกระบวนการการกลาย เป็นคำไวยากรณ์ ในที่นี้คือ การกลายทางความหมายของคำว่า “อย่าง” จากคำแท้ (คำที่บอกความหมายรูปธรรมหรือความหมายเชิงเนื้อหา) ไปสู่คำไวยากรณ์ (คำที่บอกหน้าที่ทางไวยากรณ์ ไม่มีความหมายเชิงเนื้อหา) ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ความถูกต้องของข้อมูลยังต้องอ้างอิงผลการศึกษาเชิงประจักษ์ร่วมด้วย ดังนั้น จึงยังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่า การกลายทางความหมายของคำว่า “อย่าง” จะเป็นไปตามภาพที่ผู้วิจัยเสนอทั้งหมด

แต่ละความหมายจะกลายไปยังอีกความหมายหนึ่งที่มีความแตกต่างกันชัดเจนได้ ย่อมต้องอาศัยการเคลื่อนย้ายอย่างค่อยเป็นค่อยไป (สังเกตจากจุดขนาดเล็กที่เชื่อมระหว่างความหมายของคำ หมายถึง ความหมายอื่นที่อาจเกิดขึ้นและมีการนำไปใช้ ซึ่งอยู่ระหว่างความหมายที่ผู้วิจัยกล่าวถึง แสดงให้เห็นถึงการกลายของความหมายหนึ่งไปยังอีกความหมายหนึ่งที่ไม่สามารถตัดขาดจากกันได้) หากในอนาคต “อย่าง” มีการกลายของความหมายไปมากกว่านี้ จนความหมายไวยากรณ์เข้มข้นมากขึ้น คำหรือกลุ่มคำที่มาประกอบกับ “อย่าง” ก็อาจจะหลากหลายมากขึ้นด้วย

3.2 ความถูกต้องของประโยคกับการชี้ความหมายของ “也” และ “อย่าง”

จากการเปรียบเทียบพบว่า การปรากฏของ “也” และ “อย่าง” ช่วยชี้ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยาหลักและบทขยายกริยา โดยมีผลต่อความถูกต้องของประโยคเหมือนกัน เนื่องจากหากละคำทั้งสองออกไปจะทำให้ประโยคเหล่านั้นไม่ถูกต้อง เมื่อพิจารณาในภาพรวม สาเหตุที่ทำให้ประโยคไม่ถูกต้องมาจากการที่ “也” และ “อย่าง” ไม่ปรากฏ ทำให้ประโยคไม่สามารถสื่อความหมายได้ แต่หากวิเคราะห์เพิ่มเติมเรื่องตำแหน่งของบทขยายกริยาในภาษาจีนและภาษาไทย จะทำให้เข้าใจมากขึ้นว่า ที่กล่าวมาว่าไม่สามารถสื่อความหมายได้นั้น หมายถึงความหมายใดบ้าง ซึ่งสถานการณ์ในสองภาษามีความแตกต่างกัน ดังนี้

ภาษาจีน	ประธาน > <u>บทขยายกริยา/กริยาหลัก(กรณีเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียง)</u> > กริยาหลัก > กรรม
ภาษาไทย	ประธาน > กริยาหลัก > <u>บทขยายกริยา/กริยาหลัก(กรณีเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียง)/กรรมมาลา</u>
	(> หมายถึง อยู่ข้างหน้า)

ภาพที่ 2 ลำดับคำในโครงสร้างประโยคที่แบ่งบทขยายกริยาประเภทปรากฏร่วมกับ “也” และ “อย่าง”

จากลำดับคำในประโยคข้างต้น ส่วนที่ทำตัวหนาและขีดเส้นใต้ หมายถึง ตำแหน่งหลักของบทขยายกริยาที่ประกอบกับ “也” และ “อย่าง” ในภาษาจีนและภาษาไทย

ในภาษาจีน ตำแหน่งระหว่างบทประธานและกริยาหลักในประโยค นอกจากจะสามารถวางบทขยายกริยาที่ตามด้วย “也” หรือบทขยายกริยาที่ไม่ต้องตามด้วย “也” แล้ว หากประโยคนั้นเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียง¹⁵ ตำแหน่งนี้อาจเป็นคำกริยาหลักที่หนึ่งได้ ในหลายสถานการณ์จะพบว่า เมื่อบทขยายกริยาตามด้วย “也” ละ “也” ออกไปจะทำให้เข้าใจว่าบทขยายกริยานี้เป็นกริยาหลักในหน่วยสร้างกริยาเรียง แต่หากว่า “也” ไม่ปรากฏแล้วจะทำให้ประโยคไม่สามารถสื่อความหมายได้ นั่นก็เป็นเพราะไม่สามารถวิเคราะห์ว่าบทขยายกริยานั้นเป็นกริยาหลัก (มีความสัมพันธ์ทางความหมายกับบทประธาน) ในหน่วยสร้างกริยาเรียงได้

¹⁵ “คำว่า ‘หน่วยสร้างกริยาเรียง’ (serial verb construction) ตามที่ปรากฏในวรรณกรรมทางภาษาศาสตร์ มักหมายถึงหน่วยสร้างที่ประกอบด้วยคำกริยา จำนวนตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมใด ๆ ปรากฏระหว่างคำกริยา คำกริยาที่อยู่เรียงกันในหน่วยสร้างนั้น อาจมีค่านามซึ่งทำหน้าที่กรรมปรากฏอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่างเช่น เขานั่งดูโทรทัศน์ เขาทอดปลากิน” (Prasithrathsint, 2006, p. 66)



เช่น ตัวอย่าง 2a ไม่สามารถใช้ว่า “他的泪一串一串往下落” ได้ เนื่องจาก “一串一串” ไม่สามารถวิเคราะห์เป็นกริยาที่หนึ่งในหน่วยสร้างกริยาเรียงได้ หรือแม้จะวิเคราะห์เป็นบทขยายประธานก็ไม่ได้ นอกจากนี้ ในกรณีที่บทขยายกริยาหลายประเภทปรากฏร่วมกัน การที่ “地” ข้างหลังบทขยายกริยานั้นไม่ปรากฏแล้วทำให้ประโยคไม่สามารถสื่อความหมายได้ สาเหตุหลักมักจะมาจากการวางตำแหน่งที่ห่างจากกริยาหลักมากเกินไป อีกทั้งบทขยายกริยานั้นก็ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ทางความหมายกับบทประธานได้ เช่น ไม่สามารถใช้ว่า “他认真再次考虑了这个问题” ประโยคนี้ไม่ถูกต้อง เนื่องจาก “认真” ใช้บอกสภาพหรือลักษณะขณะเกิดการกระทำ “考虑” ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางความหมายใกล้ชิดมากกว่า “再次” ที่บอกความหมายซ้ำของการกระทำเท่านั้น (หากสลับตำแหน่งให้ “认真” อยู่ใกล้กับกริยาหลัก แม้ว่า “地” จะไม่ปรากฏ ประโยคก็ถูกต้อง คือ สามารถใช้ว่า “他再次认真考虑了这个问题”) ทั้งนี้ แม้ว่า “认真” จะสามารถทำหน้าที่ภาคแสดงได้ แต่ในภาษาจีนจะไม่ใช้คำคุณศัพท์เดี่ยว ๆ ทำหน้าที่ภาคแสดงหากภาคแสดงนั้นไม่ได้แฝงความหมายเชิงเปรียบเทียบ

แต่เมื่อพิจารณาประโยคภาษาไทย จะเห็นว่า ตำแหน่งข้างหลังกริยาหลักมีความซับซ้อนมากกว่า กล่าวคือ เป็นตำแหน่งของบทขยายกริยาที่นำด้วย “อย่าง” และไม่นำด้วย “อย่าง” กริยาหลักที่สองในหน่วยสร้างกริยาเรียง และบทกรรม เป็นต้น เมื่อหน้าที่แตกต่างกัน ความหมายที่สื่อออกมานั้นก็จะแตกต่างกันไปด้วย หากว่า “อย่าง” ไม่ปรากฏแล้วทำให้ประโยคไม่สามารถสื่อความหมายได้ นั่นก็เป็นเพราะว่าไม่สามารถวิเคราะห์ว่าบทขยายกริยานั้นเป็นบทขยายกริยา กริยาหลักในหน่วยสร้างกริยาเรียงหรือบทกรรมของประโยคได้ เช่น ตัวอย่าง 4a ไม่สามารถใช้ว่า “หลังจากนั้นชายหนุ่มก็จัดการซ่านซ่าน” ได้ เพราะ “ซ่านซ่าน” ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ทางความหมายกับหน่วยอื่น ๆ ในประโยคได้ หน้าที่ของคำจึงไม่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นบทขยายกริยา กริยาหลักในหน่วยสร้างกริยาเรียงหรือเป็นบทกรรมก็ตาม หรือในประโยคที่ปรากฏทั้งบทกรรมและบทขยายกริยาที่นำด้วย “อย่าง” แล้ว “อย่าง” ไม่ปรากฏ เช่น ตัวอย่าง 4b ไม่สามารถใช้ว่า “หมอคุณนั้นวนมือไปรอบ ๆ ลูกแก้วที่ฉันไม่เห็นว่ามันจะมีอะไรไหลออกมาสักนิดเอาเป็นเอาตาย” ประโยคนี้ไม่สามารถสื่อความหมายได้เพราะ “เอาเป็นเอาตาย” ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ทางความหมายกับ “หมอคุณนั้น” (บทประธาน), “วน” (กริยาหลัก), “มือ” (บทกรรม) หรือ “รอบ ๆ ลูกแก้วที่ฉันไม่เห็นว่ามันจะมีอะไรไหลออกมาสักนิด” (บุพบทวลี) ได้ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าคำนี้ทำหน้าที่บทขยายกริยา กริยาหลักในหน่วยสร้างกริยาเรียงหรือเป็นส่วนหนึ่งของบทกรรม (บทขยาย “มือ”)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ตำแหน่งของบทขยายกริยาที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เข้าใจสาเหตุในระดับที่ลึกซึ้งมากขึ้นว่า บทขยายกริยาที่ละ “地” หากไม่สามารถทำความเข้าใจเป็นบทขยายกริยาหรือส่วนหนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียงได้ ประโยคก็จะไม่ถูกต้อง ในขณะที่บทขยายกริยาที่ละ “อย่าง” หากไม่สามารถทำความเข้าใจเป็นบทขยายกริยา ส่วนหนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียงหรือบทกรรม เป็นต้นได้ ประโยคก็จะไม่ถูกต้อง

3.3 ความหมายของประโยคกับการชี้ความหมายของ “也” และ “อย่าง”

จากการเปรียบเทียบพบว่า การปรากฏของ “也” และ “อย่าง” ช่วยชี้ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยาหลักและบทขยายกริยาเหมือนกัน เนื่องจากหากละคำทั้งสองออกไป จะทำให้ความสัมพันธ์เช่นนี้หายไปและสื่อความหมายอื่น แต่หากวิเคราะห์เพิ่มเติมเรื่องตำแหน่งของบทขยายกริยาในภาษาจีนและภาษาไทย จะทำให้เข้าใจมากขึ้นว่า ที่กล่าวว่าความหมายอื่นนั้น หมายถึงความหมายใดบ้าง ซึ่งสถานการณ์ในสองภาษามีความแตกต่างกัน

อ้างอิงจากภาพที่ 2 ในข้อ 3.2 จะเห็นว่า ในภาษาจีน ตำแหน่งระหว่างบทประธานและกริยาหลักในประโยค นอกจากจะสามารถวางบทขยายกริยาที่ตามด้วย “也” หรือบทขยายกริยาที่ไม่ต้องตามด้วย “也” แล้ว ยังสามารถวางคำกริยาหลักที่หนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียงได้ ซึ่งในหลายสถานการณ์ที่ข้างหลังบทขยายกริยาตามด้วย “也” นั้นเมื่อ “也” ไม่ปรากฏ จะทำให้เข้าใจว่าคำหรือกลุ่มคำที่วางในตำแหน่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียง เช่น ตัวอย่าง 3a หากใช้ว่า “他得意回过头去看觉民, ……” ความหมายที่สื่อออกมาจะกลายเป็น “เขาได้ใจ (จากนั้น) หันศีรษะกลับไปมองเจี๋ยหมิน” หรือก็คือหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ประกอบด้วยกริยามากถึง 5 กริยา ได้แก่ ได้ใจ, หัน (ศีรษะ), กลับ, ไป และมอง ดังนั้น ตามกฎการเติม “也” ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศจีน อาทิ Liu (1983) และ Zhang (1991) พบว่า หากบทขยายกริยาที่มีความหมายชี้ไปยังบทประธาน ข้างหลังบทขยายกริยานั้นต้องเติม “也”

แต่เมื่อพิจารณาประโยคภาษาไทย จะเห็นว่า ตำแหน่งของบทขยายกริยาที่นำด้วย “อย่าง” ยังเป็นตำแหน่งของกริยาหลักที่สองในหน่วยสร้างกริยาเรียง ตำแหน่งของบทกรรมและตำแหน่งของบทขยายกรรมได้ด้วย เมื่อคำหรือกลุ่มคำที่ประกอบกับ “อย่าง” ละ “อย่าง” ออกไป จะทำให้คำหรือกลุ่มคำเหล่านี้สามารถสื่อความหมายอื่นได้ ขึ้นอยู่กับว่าสร้างความสัมพันธ์ทางความหมายกับหน่วยใดในประโยค ดังตัวอย่าง 5a-5e บทขยายกริยาที่นำด้วย “อย่าง” หากละ “อย่าง” ออกไป จะทำให้ความหมายของคำหรือกลุ่มคำที่ประกอบกับ “อย่าง” เหล่านี้เปลี่ยนตามหน้าที่ ดังนี้

ต่อไปถ้าลูกได้พบคนที่เขารักและต้องการ**จริงจัง**

หน้าที่ กรรม

ความหมาย รักและต้องการความซื่อสัตย์, จริงใจ

และฝึกปฏิบัติ**ชะมักเขม้น**เอาจริงจัง

หน้าที่ กริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียง

ความหมาย ฝึกปฏิบัติ, ชะมักเขม้น, เอาจริงจัง

มักทำร้ายตัวเองด้วยการตบหน้าซ้ำ ๆ //**ไม่รู้ลึกเจ็บ** (// หมายถึง เว้นวรรค)

หน้าที่ ประโยค

ความหมาย (เด็กออกทิสติก) ไม่รู้ลึกเจ็บ



หากให้เหตุผลตรงไปตรงมาว่า

หน้าที่ ขยายกรรม
ความหมาย ให้เหตุผลที่ตรงไปตรงมา

ได้แต่มองอีกฝ่ายงงงัน

หน้าที่ กริยาหลักในประโยคย่อยของประโยคความซ้อน
ความหมาย อีกฝ่ายงงงัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ตำแหน่งของบทขยายกริยาที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บทขยายกริยาภาษาไทยที่ละ “อย่าง” สามารถสื่อความหมายได้มากกว่าบทขยายกริยาที่ละ “也”

สรุปผลและอภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ นำเสนอให้เห็นการสังเกต ค้นพบ และเปรียบเทียบปรากฏการณ์ทางภาษาที่คล้ายคลึงกันหรือเรียกว่าเทียบเคียงกันได้ทางรูปภาษาและความหมายระหว่างภาษาจีนและภาษาไทย ซึ่งในการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับบทขยายกริยาภาษาจีนและภาษาไทยที่เกี่ยวข้องก่อนหน้านี้ยังไม่ได้มีการเอ่ยถึงมากนัก โดยผู้วิจัยเน้นศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นขยายกริยา “也” และ “อย่าง” จากการศึกษาพบว่า บทบาทด้านความหมายของ “也” และ “อย่าง” ในการทำหน้าที่คำขึ้นขยายกริยานั้นมีทั้งส่วนที่เหมือนกันและส่วนที่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ประเด็น สรุปได้ว่า 1) ระดับการกลายเป็นคำไวยากรณ์มีผลต่อการคัดเลือกคำหรือกลุ่มคำที่จะนำมาประกอบกับ “也” และ “อย่าง” กล่าวคือ “也” มีระดับการกลายเป็นคำไวยากรณ์สูงกว่าทำให้สามารถปรากฏร่วมกับคำหรือกลุ่มคำได้หลากหลายชนิดเพื่อช่วยชี้ความสัมพันธ์ทางความหมายได้มากกว่า 2) การปรากฏของคำขึ้นขยายกริยา “也” และ “อย่าง” มีผลต่อความถูกต้องของประโยคเหมือนกัน แต่เนื่องจากตำแหน่งของบทขยายกริยาภาษาจีนและภาษาไทยแตกต่างกัน ทำให้เมื่อละคำขึ้นขยายกริยาออกไป ประโยคที่ผิบนัยอาจเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่แตกต่างกัน และ 3) การปรากฏของคำขึ้นขยายกริยา “也” และ “อย่าง” มีผลต่อการทำความเข้าใจความหมายของประโยคเหมือนกัน แต่เนื่องจากตำแหน่งของบทขยายกริยาในภาษาจีนและภาษาไทยแตกต่างกัน ทำให้เมื่อละคำขึ้นขยายกริยาออกไป การวิเคราะห์ความหมายของประโยคนั้นอาจไม่เหมือนกัน ผลการศึกษาข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณสมบัติการใช้ของ “也” และ “อย่าง” ที่มีทั้งส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน โดยเฉพาะจงอธิบายเฉพาะบทบาทด้านความหมายของทั้งสองคำ ทำให้ตระหนักถึงคุณค่าของคำทั้งสองคำในภาษามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะคำว่า “อย่าง” ซึ่งอาจไม่สามารถสรุปรวบรัดได้ตามความเห็นของนักวิชาการบางท่าน อาทิ Jiang (2008, p. 27) ที่กล่าวว่า สถานการณ์และเงื่อนไขการใช้ของ “也” ซับซ้อนกว่า เนื่องจาก “อย่าง” ในภาษาไทยจะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป คือ ผู้วิจัยสามารถขยายมุมมองการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทด้านความหมายของคำขึ้นทหายกริยา “也” และ “อย่าง” ให้กว้างขึ้นได้ เช่น กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาให้มีจำนวนใกล้เคียงกันมากกว่านี้ ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วย เช่น ข้อมูลภาษาจีนและภาษาไทยล้วนมาจากคลังข้อมูลขนาดใหญ่ของภาษาแต่ละภาษา อาศัยข้อมูลเชิงปริมาณประกอบเพื่อดูแนวโน้มว่า บทบาทด้านความหมายของคำขึ้นทหายกริยาทั้งสองคำมีผลต่อความถูกต้องของประโยคการทำความเข้าใจความหมายของประโยคน้อยเพียงใด หรือจากข้อคิดเห็นที่ว่า การปรากฏของคำขึ้นทหายกริยานั้นช่วยให้ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหน่วยหลักและหน่วยขยายชัดเจน ผู้วิจัยสามารถศึกษาต่อไปได้อีกว่า การปรากฏของคำขึ้นทหายกริยามีส่วนช่วยให้ตำแหน่งของบทขยายกริยาในประโยคนั้นยืดหยุ่นมากกว่าการที่บทขยายกริยานั้นไม่ปรากฏร่วมกับคำขึ้นทหายกริยาหรือไม่ อย่างไร

References

- Bajin. (1987). *Complete works of Ba Jin (Volume 4)*. The People's Literature Publishing House.
- Bajin. (2013). *Family*. People's Literature Publishing House.
- Bajin. (2015). *Selected works of Ba Jin (Volume 2), Spring*. Sichuan Literature and Art Publishing House.
- Deng, T. T. (2012). *Chinese and Thai language structural particle contrast* [Master's thesis, Guangxi Minzu University]. CNKI. <http://www.cnki.com.cn/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CMFD&dbname=CMFD2012&filename=1012382119.nh&uniplatform=OVERSEA&v=0QVtV3gaeION1z-ocaWkkcKbxXYkEu4odTNSt-sxqfCYnlX4xHmueAuEtFm3Sf6>
- Dong, X. F. (2009). A Study on the relationship between lexical features and syntactic markers from the usage patterns of adverbial markers “de 1”. In H. J. Wang (Ed.), *Essays on linguistics episode 40* (pp. 299-311). The Commercial Press.
- He, F. X. (2019). *Study on the mark of adverbials between Chinese and Thai* [Master's thesis, Huaqiao University]. CNKI. http://www.cnki.com.cn/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CMFD&dbname=CMFD202001&filename=1020610890.nh&uniplatform=OVERSEA&v=7vmtVN_uiZzXA4SR_63-Op27Fj1hCPMZNpRv8OmtJ0Vz76N1Vh994oCqToEly2PE
- He, Y. (2008). *A study on the Europeanized grammar of modern Chinese*. The Commercial Press.



- Hong, X. H. (1963). Regarding the use of nouns and verbs as adverbials. *Journal of Fujian Normal University*, (01), 151-159. <https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CJFD&dbname=CJFD7984&filename=FJSX196301010&uniplatform=OVERSEA&v=JsnuZ8ipefmSZjb9yZI3IEYhw-zaWyGe4VSJFnQpmgtR7mkOfUXg37vw96dhtCHf>
- Huang, B. R., & Liao, X. D. (2021). *Modern Chinese (revised sixth edition) Volume 2*. Higher Education Press.
- Jiang, Z. Q. (2008). *Error analysis and research on Thai students' Chinese modifier learning — based on freshmen of Chinese major in Mae Fah Luang University, Thailand* [Master's thesis, Xiamen University]. CNKI. https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CMFD&dbname=CMFD2009&filename=2009080480.nh&uniplatform=OVERSEA&v=3_AQD28gM4N5waTx-mUR81xOY4znnv5XAljmwI0NoTyvLx9tUcyFujzDzpZymWQ8H
- Laoshe. (2022). *Rickshaw boy*. People's Literature Publishing House.
- Li, J. R. (2010). On the semantic feature and syntactic elements of adverbial. *Journal of Yunnan Normal University (Teaching and Research on Chinese as A Foreign Language Edition)*, (06), 44-53. https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CJFD&dbname=CJFD2010&filename=YNJX201006010&uniplatform=OVERSEA&v=wcRdLk_qiYE0w7vUQ8DwjunDhViBfTCMmJH6qgWUc-TLtljZstMwO7nX1nlibJn3
- Liu, Y. H. (1983). Classification of adverbials and order of multiple adverbials. In J. M. Zhao (Ed.), *A new perspective on Chinese grammar research* (pp. 261-285). Beijing Language and Culture University Press.
- Lu, B. F. (2004). Distance-marking correspondence as a language universal. *Chinese Language*, (01), 3-15. <https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CJFD&dbname=CJFD2004&filename=YWZG200401000&uniplatform=OVERSEA&v=zr0NAXeEI69NfZ9nNDsAPib919wrPYdQlfftQuNYS4BovDZDqmPn4WywaNkt9dnw>
- Luo, F. L. (2010). *Study and comparison of the syntax of Chinese and Laos* [Master's thesis, Guangxi Minzu University]. CNKI. <https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CMFD&dbname=CMFD2012&filename=1011039632.nh&uniplatform=OVERSEA&v=22Qoi5nueESAmGujNgtDTAs9nfRyvol61N5Jq4DYHSEjwC1bodXvNDHMHNVGBvef>
- Maodun. (2017). *The shop of Lin family*. People's Literature Publishing House.



- Pan, S. X. (2007) *Comparisons of positions of adverbials between Chinese and Vietnamese* [Master's thesis, Guangxi Normal University]. CNKI. https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CMFD&dbname=CMFD2007&filename=2007166465.nh&uniplatform=OVERSEA&v=imR2PGXwcvhQX0qEseG7DB35Aif6gdY9RIqvo62cj6iMC_2rAxuyFcmYsx-xlg2l
- Panthumetha, N. (2022). *Waiyakon Thai* [Thai grammar] (9th ed.). Academic publication project, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Post, M. W. (2008). Adjectives in Thai: Implications for a functionalist typology of word classes. *Linguistic typology* 12, (03), 339-381. <https://www.researchgate.net/publication/251517016>
- Prasithrathsint, A. (Ed.). (2006). *Nuai sang thi mi kho khat yaeng nai waiyakon thai* [Controversial constructions in Thai grammar]. Chulalongkorn University Press.
- Ritthaporn, B. (1970). *Adverbs in the Thai language* [Master's thesis, Chulalongkorn University]. CUIR. <https://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/22989>
- Royal Society of Thailand. (n.d.). *Photchananukrom chabap ratchbanditsathan phoso 2554* [Royal Institute Dictionary 2011]. <https://dictionary.orst.go.th/>
- Shu, H. H. (2010). *Contrastive analysis on Chinese modifier and Thai modifier and advices for teaching Chinese modifier*. [Master's thesis, Jinan University]. CNKI. https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CMFD&dbname=CMFD2010&filename=2010125183.nh&uniplatform=OVERSEA&v=MdLT43Mx6oTIMOheIXwp4e1HTxKvo2auUIdSA7_BoPtM8ecSknSJ0_AzMaFAP6-Y
- Sun, D. J. (1995). An examination of modern Chinese nouns as adverbials. *Language Teaching and Linguistic Studies*, (04), 88-98. <https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?db>
- Wang, L. (1982). *Ancient Chinese (revised edition)*. Chinese Publishing House.
- Wei, Y. J. (2023). An analysis of equivalence of Thai adverbial markers and the Chinese word “地” from three linguistic aspects: A Case of 21 modern Chinese novels and their corresponding Thai translations. In N. Meechaiyo (Ed.), *Chinese study book chapter 40* (pp. 1-22). Sirindhorn Chinese Language and Culture Center Mae Fah Luang University. https://issuu.com/imu-mfu/docs/bc2_2023?fr=xKAE9_zU1NQ
- Xing, F. Y. (1996). *Chinese grammar*. Northeast Normal University Press.



- Xu, Y. L. (1992). Definition and classification of comparative linguistics. *Journal of Foreign Languages*, (04), 12-17. <https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CJFD&dbname=CJFD9093&filename=WYXY199204003&uniplatform=OVERSEA&v=q4nmk3DjqW8iflFLQrzxEeaeVBrAXyFuQJLp3oZpGpUltDuBcB8xfhvHXzRHSTvk>
- Yan, X. Y. (2009). *The adverbial modifier comparison between Chinese and Thai* [Master's thesis, Beijing Language and Culture University]. CNKI. https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CMFD&dbname=CMFD2011&filename=2010046039.nh&uniplatform=OVERSEA&v=gpQ4LqFUZWmGRkDIFQot1ZS_ReFxloBaHGZuqcTQezxIz_mE-slrQfDh65ZpXju
- Yu, F. K. (1984). Can common nouns serve as adverbs. *Journal of Nanchang University (Humanities and Social Sciences)*, (04), 103-106. https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CJFD&dbname=CJFD7984&filename=NCDS198404017&uniplatform=OVERSEA&v=4WNqdkw_jgSr9Xdf4D_qn-U4S_6UcdSW-eSbu6xa4jUTfp5VUcvkldW3iLguVJd
- Zhang, G. X. (1991). On the semantic orientation of predicate adverbs. *Chinese Language Learning*, (02), 13-16. https://oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CJFD&dbname=CJFD9093&filename=HYXX199102003&uniplatform=OVERSEA&v=4OoSLK5K5raC8qgAm_AaK1uYmmY8Q-0LVeD_GJbIRHTXQ65Naef5cG9TtXgcsOST
- Zhu, D. X. (1982). *Lecture notes on grammar*. The Commercial Press.